

Od Redakcji

Oddajemy do rąk Czytelników drugi w tym roku monograficzny numer „Problemów Polityki Społecznej”, który w całości został poświęcony problematyce starości i osób starszych. Inspiracją do włączenia się do politycznej, społecznej i naukowej dyskusji na temat problemów starszego pokolenia i wyzwań związanych ze starzeniem się ludności było proklamowanie przez Parlament Europejski i Radę roku 2012 Europejskim Rokiem Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej.

W naszym kraju Koordynację Europejskiego Roku powierzono Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej, którego urząd stał się centrum krajowych inicjatyw mających służyć osiągnięciu celów tej europejskiej inicjatywy. W sierpniu 2012 r. na mocy uchwały nr 137 Rady Ministrów ustanowiono Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012–2013. Głównym celem programu jest „poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się, poprzez aktywność społeczną”. Rządowy program nie jest dokumentem doskonałym i można mieć wobec niego wiele zastrzeżeń, ale z pewnością — wobec wcześniejszego ograniczania zainteresowania starością wyłącznie do bezpieczeństwa socjalnego — uznać go można za sygnał szerszego spojrzenia władz państwowych na problematykę gerontologiczną.

Kierując się przekonaniem, że rozwiązywaniu problemów osób starszych i prowadzeniu dobrej polityki społecznej w warunkach starzenia się ludności sprzyja wymiana idei i doświadczeń na poziomie międzynarodowym, w niniejszym tomie zamieściliśmy przede wszystkim teksty traktujące o problemach starości i ludzi starych w wybranych krajach i w debacie międzynarodowej. O polityce społecznej prowadzonej przez podmioty międzynarodowe traktuje tekst Tomasz Meringa na temat polityki Unii Europejskiej wobec starzenia się ludności. Do koncepcji modeli polityki społecznej jako narzędzi prowadzenia międzynarodowych analiz porównawczych sięgnęli w swoich artykułach Mirosław Książkowski i Anna Kurowska. W nurcie porównawczej międzynarodowej polityki społecznej mieszczą się także opracowania przygotowane przez Pawła Huta i Aleksandrę Zubrzycką-Czarnecką. W przypadku tych tekstów ich autorzy przedstawiają na tle porównawczym sytuację w Polsce. Proponujemy także Czytelnikom analizy problemów lub rozwiązań instytucjonalnych w wybranych krajach. Trzy artykuły dotyczące Niemiec zostały napisane

przez badaczy z Kolonii zajmujących się polityką społeczną i pracą socjalną. Zainteresowanych doświadczeniami niemieckimi zachęcamy do lektury tekstów Sigrid Leitner, Beate Schoenbrodt, Katji Veil, Dagmar Brosey i Rebecci Lotz. O tym, jak Szwecja odpowiada na proces starzenia się ludności pisze Rafał Bakalarczyk, zaś rozwiązania stosowane w starzejącej się Japonii prezentuje Bartosz Pielniński. Jedynym tekstem dotyczącym wyłącznie sytuacji w naszym kraju jest diagnostyczne opracowanie Barbary Szatur-Jaworskiej zawierające omówienie wybranych wyników ogólnopolskiego badania PolSenior.

Składające się na niniejszy tom teksty obejmują szeroki zakres przedmiotowy, pokazują doświadczenia różnych krajów, odwołują się do różnych typów źródeł. Nie zawierają, rzecz jasna, gotowych wskazówek, czy i w jaki sposób należy korzystać z doświadczeń zagranicznych. Mamy jednak nadzieję, że prezentowane opracowania wzbogacą wiedzę Czytelników o problemach ludzi starych i o sposobach ich rozwiązywania.

Barbara Szatur-Jaworska
(redaktor merytoryczny tomu)